

Miljøkonsekvensrapport for Mejsigvej 35

Ny Midtgård ApS

Mejsigvej 35

6800 Varde

Udarbejdet den 30/1-2024

Af miljørådgiver Heidi Birch Wentzlau

Ejer	Ny Midtgård ApS
Driftsherre	Martin Lund Madsen
Kontakt	Martin Lund Madsen e-mail: martin@ny-endrupholm.dk tlf. 40203671
Husdyrbrugets adresse	Mejlsigvej 35, 6800 Varde
Ejendomsnr.	9792437
Matrikel og ejerlav	Varde Markjorder, 90 d m. fl og Orten, Varde Jorder 2 aq og 2ac
CHR	91719
CVR / P-nummer	44262185
Konsulent/rådgiver	SvineRådgivningen v/ Heidi Birch Wentzlau E-mail; hbw@sraad.dk Direkte tlf. 96424603 / mobil 30704057
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 242 528
Bilag	Skema nr.: 242 528 er vedhæftet følgende bilag; <ul style="list-style-type: none"> - Miljøkonsekvensrapport - Oversigtskort - Afløbsforhold - Støv og støjkilder - Beredskabsplan

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	5
Ikke teknisk resumé.....	6
Basisoplysninger	8
Tidligere godkendelser	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	9
IE-brug	9
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	9
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Indretning og drift	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Foderopbevaring	14
Afløbsforhold.....	15
Beliggenhed	16
Planforhold	16
Landskab.....	16
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	20
Kategori 1-natur	20
Kategori 2-natur	20
Kategori 3-natur	21
§ 3 områder	21
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	22
National beskyttelse af arter af planter og dyr	22
Biodiversitet – Den danske Rødliste	22
Lugt.....	23
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	24
Støv.....	24
Støj.....	25
Rystelser	26

Lys	26
Fluer og skadedyr	27
Til- og frakørsels forhold.....	27
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	29
Forslag til egenkontrol.....	30
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	31
Jordforurening	31
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	31
Affald	32
Døde dyr	33
Grundvand	33
Vandforbrug og -installationer	34
Energi.....	34
Klima	35
BAT (ammoniak)	36
BAT (IE-brug).....	36
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	36
Fravalg af teknologier	38
Miljøledelsessystem	40
Management/Godt landmandskab	40
Fodringsstrategi.....	41
Vand.....	41
Energi.....	42
Spildevand	42
Støj.....	43
Støv.....	43
Lugt	43
Opbevaring af husdyrgødning	43
Forarbejdning af husdyrgødning	44
Udbringning af husdyrgødning	44
Samlet BAT-vurdering.....	44
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	45
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	45
Tiltag ved ophør.....	45
Befolkningen og menneskers sundhed	46

Alternative løsninger	46
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	47
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	47

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Mejlsigvej 35, 6800 Varde, beliggende i Varde Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en ny godkendelse for husdyrbruget beliggende på Mejlsigvej 35, 6800 Varde, som er en so-ejendom med en smågriseproduktion. Ved at søge en ny godkendelse bliver produktionsgodkendelsen omlagt til "stipladsmodellen", hvor godkendelsen beskriver produktionsareal og anvendt gulvtype med en specifik dyretype. Ejendommens tidligere godkendelse var beskrevet et antal dyreenheder og en specifik sammensætning af antal dyr og vægtgrænser.

Med en ny godkendelse på stipladsmodellen, får ansøger mulighed for at udnytte sine stalde bedst muligt, og begrænsningen af produktionen afhænger af de dyrevelfærdsmæssige krav.

Der bliver i nærværende godkendelse lovliggjort, et allerede etableret farestaldsafsnit i eksisterende stald. Staldafsnittet er etableret med kassestier på med fulldrænet gulv.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Fordi der lovliggøres en marginal udvidelse af produktionsarealet (farestald), er husdyrholdet og produktionen over årene tilpasset det ansøgte og anvendte produktionsareal og naboer eller lokalområde vil ikke opleve ændringer afledt af denne ansøgning. Den lille udvidelse af produktionsarealet er illustreret med beregninger i "Husdyrgodkendelse.dk", hvor der er beregnet lugtgenafstand til nærmeste nabo (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone. Lugtgenafstandene er i alle tilfælde overholdt efter inddragelse af den nye sektion til farestier.

Der sker i nærværende ansøgning ikke en ændring i støjklidernes placering eller støjintervallerne, og omboende ikke opleve ændrede støjgener afledt af denne ansøgning.

Der foretages løbende skadedyrsbekæmpelse og bekæmpelse af fluer, så disse ikke vil være til væsentlig gene for omboende.

Påvirkning af natur

For at vurdere påvirkningen af den nærmeste natur, er ammoniakdepositionen fra husdyrbruget og til de nærmeste naturpunkter, beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Her viser beregningerne at ammoniakdeposition til de nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt. Derudover er der også beregnet til den nærmeste § 3 natur, som heller ikke får en øget mængde ammoniak. Derfor vil den omkringliggende natur ikke blive påvirket negativt, i forbindelse med denne opdatering af produktionsgodkendelsen.

Landskab

Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer, såsom udvidelse af bygningsmassen eller opsætning af udedørs siloer, vil der ikke ske en yderlig påvirkning af landskabet. Det nye farestaldsafsnit, som lovliggøres i nærværende godkendelse, er allerede etableret og beliggende i det eksisterende maskinhus.

Afstandskrav

Der sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet i bygninger, som ikke allerede overholder afstandskravene. Det vurderes derfor, at alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor gældende afstandskrav.

Undtaget er afstanden til vandboring og offentlig vej. Begge er godkendt tidligere og der sker ikke udvidelse af produktionsarealer i stalde som ikke overholder afstandskravene til boring og offentligvej. Derfor søges der ikke dispensation, da de nuværende bygninger er lovligt etableret.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Gyllebeholderen er etableret med fast overdækning i form af en teltdug.

Effektiv energiudnyttelse

Der anvendes der lavenergimotorer til ventilation og der anvendes trinløs styring af ventilationen. Samt at der anvendes og udskiftes til LED belysningen og et belysningen kun er tændt i det omfang der er behov for det, i forbindelse med det daglige arbejde og jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

Foranstaltninger til forebyggelse og nyttiggørelse af affald, der produceres på anlægget

Generelt arbejdes der for at affaldet sorteres i de korrekte fraktioner, således det kan genanvendes. Der er lavet aftaler med godkendte renovatører og medarbejdere forsøger i hverdagen at begrænse affaldsproduktionen på ejendommen.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Der er foretaget en gennemgang af fravalg på miljøteknologier, da husdyrbruget ikke overholder kravene til BAT. Det bemærkes at ammoniakdepositionen til nærmeste naturarealer og lugtgenerne til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone, er overholdt uden tiltag.

Ophør

Ved ophør skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
Ændring i produktion, Ribe Amt vurderede at ændringen ikke var VVM-pligtig.		Opførsel af stald og ændring af dyreholdet. Ændret fra 400 søer med smågrise og 2.000 slagtegrise til 800 søer og 600 slagtegrise
Kap. 5 miljøgodkendelse 31. oktober 2006		Miljøgodkendelse med uændret dyrehold på 800 årssøer og 600 producerede slagtegrise.
1. revurdering af kap. 5 miljøgodkendelsen 23. december 2014	Revurdering af eksisterende tilladte dyrehold og bygningsmasse.	800 årssøer og 600 producerede slagtegrise.
Afgørelse om ikke godkendespligtig ændring 24. juli 2017		Etablering af en ny fortank på 77 m ³ , der skal anvendes i forbindelse med levering af gylle til biogas.
2. revurdering af kap. 5 miljøgodkendelse 12. januar 2021	Revurdering af eksisterende tilladte dyrehold og bygningsmasse.	800 årssøer og 600 producerede slagtegrise.
Ansøgt §16a miljøgodkendelse Indsendt 2024	Fornyset godkendelse til dyrehold på adressen. Udvidelse af produktionsarealet, da et farestaldsafsnit godkendes.	Flexgodkendelse. 2.965 m ² søer og 358 m ² flexgruppe (slagtegrise og søer)

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Mejlsigvej 35 ejer og driver Ny Midtgård ApS nedenstående ejendomme, som fremgår af tabel 2.

Ejendoms adresse	Produktion	Afstand mellem ejendommene
Sr Randsigvej 35, 6800 Varde	So-ejendom med produktion af smågrise	Ca. 3,1 km
Søvigbækvej 61, 6800 Varde	Smågriseproduktion	Ca. 4,7 km

Tabel 2. Samdrift med andre ejendomme

De tre ejendomme har hver sit ejendomsnummer, og der er derfor tale om tre selvstændigt matrikulerede ejendomme, som ligger adskilt fra hinanden.

Anlæggene på de tre ejendomme fungerer som uafhængige enheder, som kan drives selvstændigt. De tre ejendomme er ikke teknisk forbundet. De to ejendomme har desuden hvert sit stuehus og hver sine personalefaciliteter. Husdyrbrugene har selvstændige gødningsopbevaringsanlæg og separate vand- og elmålere, samt egne foderopbevaringsanlæg.

Der er således hverken fysisk forbindelse (rør eller slanger) eller andre fælles anlæg eller tekniske installationer, der forbinder de tre ejendomme.

Lugtkonsekvenszonen for de to nærmeste husdyrbrug er beregnet til henholdsvis 610 m og 765 m (Sr Rand-

sigvej 35). Der er ikke sammenfald mellem de to husdyrbrugs lugtkonsekvenszoner, og derfor påvirker de ikke samme områder. Derfor vurderes de to husdyrbrug ikke at være forureningsmæssigt forbundet.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem Sr Randsigvej 35 og Søvigbækvej 61 og Mejlsigvej 35. Da husdyrbrugene hverken er teknisk eller forureningsmæssigt forbundne, har driftskriteriet ikke betydning ifølge forarbejderne til Husdyrbruglovens § 16 c. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Mejlsigvej 35.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer.

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Løbende opdatering af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle landbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til nyeste viden på miljøområdet og giver ejer og myndighed mulighed for at opdatere eksisterende vilkår, men også indsætte nye vilkår til ejendommens drift.

Det er en erhvervmæssig nødvendighed at ejer til enhver tid kan sikres et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen. Ved at opdatere produktionsgodkendelsen til stipladsmodellen, får ansøger mulighed for at udnytte sit produktionsanlæg bedst muligt.

Den lille udvidelse af farestaldspladser der lovliggøres, er et tiltag til at øge velfærdsbetingelserne for de mindste grise. På denne måde kan bedriften håndtere og sikre alle pattegrise en god fravænning og med de ekstra pladser skabe rum for flere ammesøer så de mindste grise sikres en ekstra uge hos soen.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

I maskinhuset (byg. 8), er der etableret et lille farestaldsafsnit. Farestalden er etableret med kassestier og fulddrænet gulv i stien. Der er mekanisk ventilation i stalden. Dette staldafsnit lovliggøres i nærværende ansøgning.

Derudover sker ingen øvrige anlægsarbejder eller bygningsmæssige ændringer eller opførsel af nye bygninger eller fodersiloer.

Indretning og drift

Der har i seneste godkendelse været indtegnet et dybstrølesareal drægtighedsstald 2 (byg. 4), som ikke er benævnt i senere revurderinger, her har det fremgået at alle arealerne i denne stald delvis spaltegulv.

Dette staldafsnit er ændret til delvis spaltegulv og lovliggøres i nærværende ansøgning. Derfor er dybstrølesarealet sat ind i nudrift og 8 årdrift, og delvis spaltegulv er sat ind som nyt i ansøgt drift.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2016 (Kap. 5 fra 2006)	Nudrift (Kap. 5 fra 2006)	Ansøgt 2024
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	841	841	841
Drægtighedsstald 2.	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	1.200	1.200	1.303
	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	108	108	-
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	450	450	450
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	308	308	308
Farestald 3	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv.	-	-	63
Poltestald 1	Slagtegrise, drænet gulv + spalter (33 %/67%)	219	219	0
	Flexgruppe: søer og slagtegrise, fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	0	219
Poltestald 2	Slagtegrise, drænet gulv + spalter (33 %/67%)	139	139	0
	Flexgruppe: søer og slagtegrise, fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	0	139
SUM		3.265	3.265	3.323

Tabel 3. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald 1 (byg. 7)	1068	Mekanisk ventilation	6 m	(#663145) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	841
Drægtighedsstald 2 (byg. 4)	1725	Mekanisk ventilation	6 m	(#667824) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	103
				(#663148) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1200
Farestald 1 (byg. 10)	577	Mekanisk ventilation	6 m	(#663151) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	450
Farestald 2 (byg. 7)	481	Mekanisk ventilation	6 m	(#663154) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	308
Poltestald 1 (byg. 5)	302	Mekanisk ventilation	6 m	(#663157) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	219
Poltestald 2 (byg. 5)	198	Mekanisk ventilation	6 m	(#663160) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	139
Farestald 3 (byg. 8)	98	Mekanisk ventilation	6 m	(#663163) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	63
Sum						3323

Tabel 4. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

På figur 1 fremgår de eksisterende driftsbygninger, og på figur 2 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Figur 1. Situationsplan

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne i farestaldene og poltestaldene. Opmålingen af staldene er lavet ud fra byggetegninger og opmålt som kontrol i stalden. Opmålingen af produktionsarealer i staldene, er udført af ansøgers rådgiver i samarbejde med ejer.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne, i og med at der lovliggøres et farestaldsafsnit. Det nye farestaldsafsnit er etableret i maskinhuset. Farestaldsafsnittet er med fulddrænet gulv og mekanisk ventilation.

Se grundtegnning (figur 2 og bilag "Fordeling af produktionsarealer") til opgørelse af produktionsarealet.

Bygning 1. Fortank på 77 m³.

Bygning 2. Stuehus.

Bygning 3. Eksisterende gyllebeholder på 2.200 m³ fra 1993. Der anvendes fast overdækning i form af teltdug.

Bygning 4. Eksisterende løbe- og drægtighedsstald. Stalden er indrettet med 11 store fællesbokse, hvor søerne er løsgående og hvor der er en æde/hvileboks pr. so. Derudover er der en række fællesbokse. Alle stierne er indrettet med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv på **1.200 m². Eksisterende.**
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv på **103 m³. Nyt**

Bygning 5. Eksisterende poltestalde. Poltestaldene er delt op i to staldafsnit. Staldene er indrettet med stier i begge sider af stalden og en gang i midten. Der er mekanisk ventilation. Gulvet er indrettet som fulddrænet gulv (kummer under hele arealet). Der er langkrybber i stierne.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Flexgruppe: søer og slagtegrise; fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) på **219 m². Eksisterende.**
- Flexgruppe: søer og slagtegrise; fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) på **139 m². Eksisterende.**

Bygning 6. Foderlade.

Bygning 7. Eksisterende drægtighedsstald og eksisterende farestalde. Der er mekanisk ventilation. **Farestalden** er indrettet med 5 sektioner og 16 farestier i hver sektion (8 farestier i hver side) og en mellemgang. Alle farestierne er indrettet som kassestier med delvis spaltegulv. **Drægtighedsstalden** er indrettet med 6 store fællesbokse, med æde/hvilebokse i begge sider, én fællesboks med æde/hvilebokse i én række og polte/ornestier. Alle stierne er indrettet med delvist spaltegulv og er løsgående.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv på **308 m². Eksisterende.**
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv på **841 m². Eksisterende.**

Bygning 8. Maskinhus, hvor der også er etableret et farestaldsafsnit. Stalden er indrettet med kassestier og fuldspaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv på **63 m². Nyt.**

Bygning 9. Fortank på 10 m³.

Bygning 10. Farestald 1 er indrettet med 6 sektioner, med to rækker af farestier og en mellemgang imellem farestierne. De første fire sektioner har 18 farestier i hver sektion. De sidste to sektioner har 23 farestier.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv på **450 m². Eksisterende.**

Bygning 11. Forrum, kontor og medarbejderfaciliteter.

Bygning 12. Garage.

Bygning 13. Udleveringsrampe.

Bygning 14. Drivgang

Bygning 15. Udleveringsrampe.

Bygning 16. Eksisterende vaskeplads, med afløb til gyllebeholder.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 6 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1- 2.200 m3	Flydende				542

Tabel 5. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringskapaciteten i gyllekanalerne er taget med udgangspunkt i gældende miljøgodkendelse og ud fra seneste miljøtilsyn i 2021.

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder	1992	10 års	2.200	542	Overdækning
Fortank	2023		77		
Gyllekanaler			361		
I alt			2.638		

Tabel 6. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via den lille pumpebrønd videre til den store fortank (byg. 1). Herfra afhentes gyllen af biogasselskabet, som leverer afgasset biogasgylle retur. Det er også muligt at pumpe den flydende husdyrgødning fra fortankene og videre til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtegrisestalde, samt alle nye stalde (slagtegrise, so- og smågrisestalde), som er ansøgt og opført efter 1. maj 2023. Udslusningen skal ske, når der er en gyllehøjde på 10 cm i gyllekummen, dog oftest hvert 7. dag. For eksisterende so-stalde er der ikke et krav om hyppig udslusningen, medmindre staldafsnittet totalrenoveres, herunder ændringer i gulvprofil eller gødningssystem. Sådanne renoveringer kan sidestilles med nyetablering.

Sker der ikke ændringer i eksisterende so- og smågrisestalde, er der ikke et krav om hyppig udslusning. For staldafsnit som er godkendt til flere dyretyper, følger kravet om hyppig udslusning dyretypen. For staldafsnit som er godkendt til både smågrise og slagtegrise, vil kravet om hyppig udslusning altså indtræde, når der er slagtegrise i staldafsnittet.

Da farestald 3, først bliver godkendt i nærværende ansøgning, vil denne betragtes som nyt staldafsnit, hvorved der vil være krav om hyppig udslusning. Derudover vil poltestaldene have krav om hyppig udslusning, i de perioder, hvor der går polte i vægtintervallet 30-110 kg i disse staldafsnit.

Den hyppige udslusning kan foretages for nuværende igennem manuel udslusning.

Der føres logbog over den hyppige udslusning. Hvis der er tale om anlæg, hvor der ikke vil være 10 cm gylle i gyllekanalerne efter 7 dage, og udslusningen derfor ikke vil ske ugentligt, kan dybden måles i gyllekanalen og noteres i logbogen. Det kan være i tilfælde som indsættelse af smågrise i nyt staldafsnit, en tom stald m.v. og her kan der i logbogen noteres årsagen til den manglende udslusning.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen er der opbevaring af foder i en række indendørs fodersiloer, i foderladen. Der anvendes færdigfoder og foderet bliver leveret løbende fra ansøgers foderfabrik.

Der anvendes vådfoder i staldene, med undtagelse af smågrisene, som bliver fodret med tørfoder.

Halm til strøelse, rodemateriale og til dybstrøelsesarealet opbevares i foderladen, øvrige bygninger eller på anden ejendom. Til strøelse kan der også blive anvendt alternativer, såsom savsmuld.

Søerne fodres flere gange dagligt med et automatisk foderanlæg. Foderanlæg justeres kontinuert.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes cyklus eller alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås

en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er medarbejderfaciliteter i form af bad, toilet og kantine. Disse er placeret i forbindelse med forrummet byg. 11. Det sanitære spildevand fra driftsbygningerne ledes til et nedslivningsanlæg.

Processpildevand omfatter vand i forbindelse med rengøring af stalde og eventuelle drikkevandsspild. Alt processpildevand fra produktion løber til gyllekanaler.

Vand fra befæstede areal, hvor der kan forekomme gødnings- eller foderrester løber i gyllekanaler og videre til gylletanken.

Vaskepladsen er etableret med afløb til fortank.

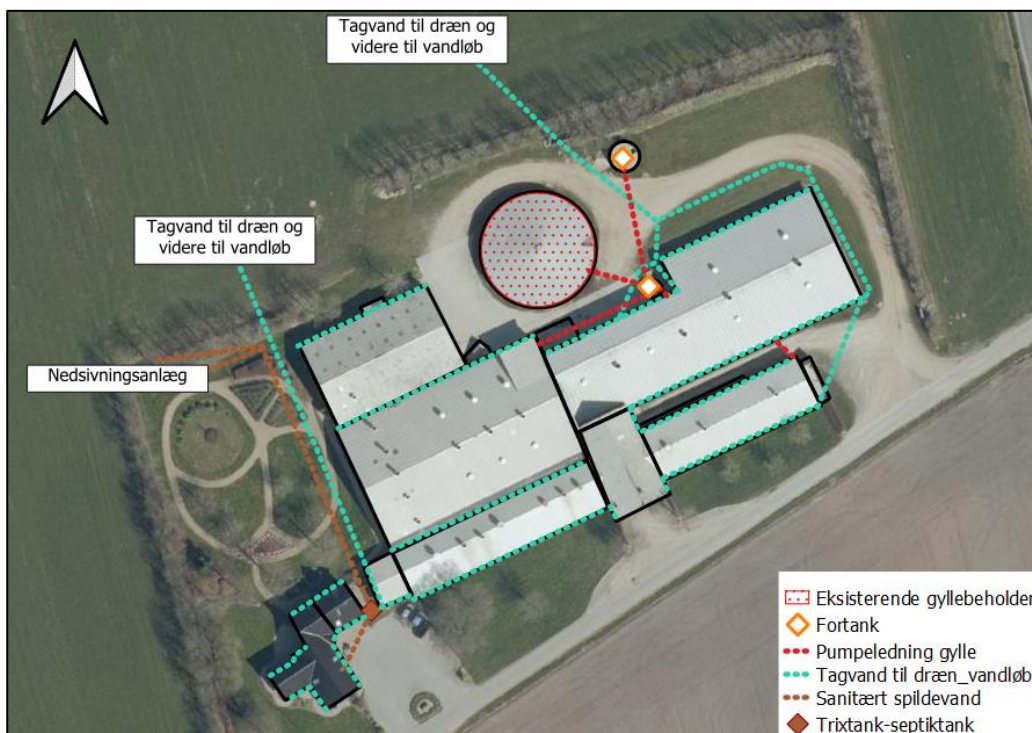
Tagvand fra driftsbygningerne, stuehus og garage ledes via dræn til Grydevadmølle/Orten/Marie Bæk vest for ejendommen.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Stort kort vedhæftets som bilag 2 "Afløbsforhold".

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

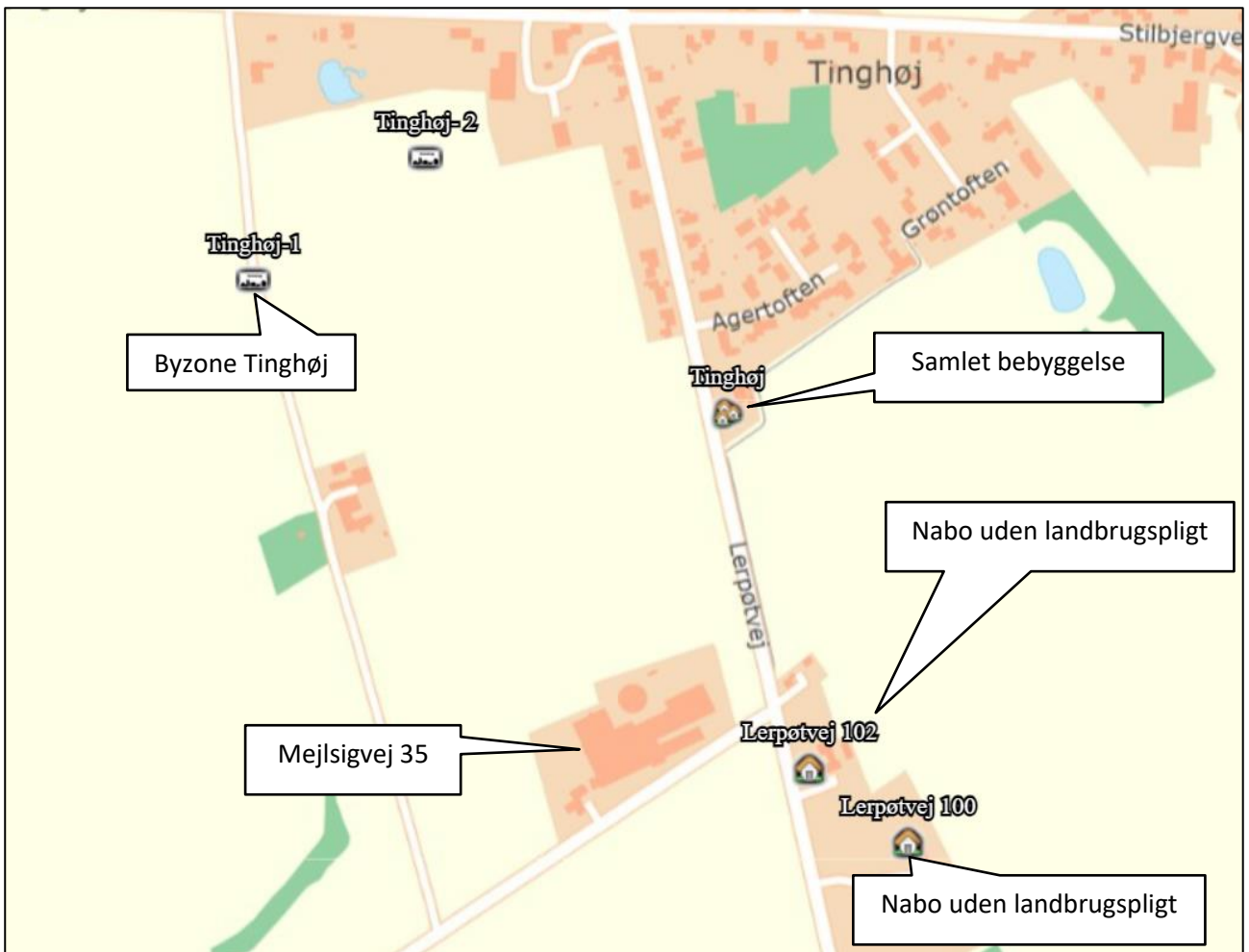
Figur 3. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lerpøtvej 102, som ligger 97 m sydøst for anlægget. (beolse uden landbrugspligt på Lerpøtvej 104, beliggende ca. 62 m øst for anlægget er ejet af ansøger)
- Den nærmeste samlede bebyggelse er Tinghøj (markeret ved Lerpøtvej 110) beliggende 236 m nordøst for anlægget.
- Nærmeste byzone ved Tinghøj, som ligger ca. 484 m nord for ejendommen.

Figur 4. Ejendommens placering

Da der ikke skal udføres gravearbejder, er der ikke tjekket for gas- eller øvrige ledningsføringer.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	✓	
Skovrejsningsområde (område med ønsket skovrejsning)	✓	
Lavbundsområde		✓
Naturbeskyttelsesområde		✓
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		✓
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		✓
Bevaringsværdigt landskab	✓	
Større sammenhængende landskab		✓
Område for store husdyrbrug		✓
Geologiske bevaringsværdier		✓
Værdifulde geologiske områder		✓
Kystnærhedszone		✓
Strandbeskyttelseslinje		✓
Kirkebyggelinje		✓
Skovbyggelinje		✓
Å beskyttelseslinje		✓
Sø beskyttelseslinje		✓
Beskyttede sten- og jorddiger		✓
Fredede områder		✓
Fortidsminde beskyttelseszone		✓
Habitatområde		✓
Råstofområder		✓
Boringsnære beskyttelsesområder		✓
Område med særlig drikkevandsinteresse		✓
Nitratfølsomt indvindingsområde		✓
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		✓
Jordforurening V1		✓
Jordforurening V2		✓

Tabel 7. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Ejendommen ligger delvist indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

Vurdering

Da der ikke sker nogle udvendige bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder udenfor husdyrbrugets nuværende bygninger, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Byzone	484	Tinghøj (byzone i kommuneplanramme)	
Samlet bebyggelse	236	Tinghøj <i>Markeret ved Lerpøtvej 110</i>	
Nabobeboelse	62 97	Lerpøtvej 104 (ejet af ansøger) Lerpøtvej 102	50 m
Kirkebyggelinje	Mere end 4.000	Ikke relevant	
Sommerhusområde	>50	Jegum ferieland	50 m
Naboskel	165	<i>Målt fra farestald 2 (byg. 7) til naboskel mod vest</i>	30 m
Beboelse på samme ejendom	20	<i>Målt fra stuehus til farestald 1 (byg. 10)</i>	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	Ukendt	25 m
Almen vandindvinding	>50	Ukendt	50 m

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Ikke almen vandindvinding	13	Boring 121.1406 (markvandsboring)	25 m
Vandløb	1659	Beskyttet vandløb <i>Marie Bæk</i>	15 m
Dræn/grøft	871	Grøft beliggende på en mark, vest for ejendommen.	15 m
Sø	461	§3 sø nordøst for ejendommen ved Tinghøj	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	8	Mejsigvej	15 m

Tabel 8. Afstandskrav

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til boringen og offentlig vej. Begge er godkendt tidligere og der sker ikke udvidelse af produktionsarealer i stalde som ikke overholder afstandskravene til boring og offentligvej. Derfor søges der ikke dispensation, da de nuværende bygninger er lovligt etableret.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Der sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet i bygninger, som ikke allerede overholder afstandskravene. Det vurderes derfor, at alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor gældende afstandskrav.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.086,7 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter, der er til alle stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som *Landbrug / skov* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

Der er kumulation i punktet kat. 1,2 sø (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 31. oktober 2006.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3978,4	108,3	4086,7
Nudrift	3924,1	108,3	4032,4
8 års-drift	3924,1	108,3	4032,4

Figur 5. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift. OPDATERES!

Forskellen mellem ansøgt drift, nudrift og 8. års drift udgøres af;

Anlæg

- Der lovliggøres et farestaldsafsnit på 63 m².

Anvendte virkemidler i ansøgt drift;

- Fast overdækning på gyllebeholder 2.200 m³.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,5
Kat. 1,2 Sø	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0
Natura 2000	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§ 3 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat. 3,3 Ammoniak følsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat. 3,2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat. 3,1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Kat. 2,1 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1,1 Rigkær	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 9. Naturberegninger.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 3,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,6 km nordvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 4,4 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen kategori 3 natur, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret en eng og to søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Merbelastningen til engen er beregnet til 0 kg N/ha/år. Merbelastningen til den nærmeste sø er beregnet til 0 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil påvirke de markerede naturtyper negativt.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EU-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Varde Kommune vurderede følgende, i forbindelse med revurderingen fra 2014:

” For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Da der ikke sker nogen ændring af produktionen, vurderer Varde Kommune at der ikke vil ske nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø.

Ejendommen er beliggende 2,5 km fra et område, hvor der er registreret birkemus. Da der ikke sker nogen ændring af produktionen, vurderer Varde Kommune at der ikke vil ske nogen væsentlig påvirkning af birkemusen.”

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg. Der er også søgt på arter.dk, og her vises heller ingen registreringer af truede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Vurdering

Der sker ingen udvendige bygningsmæssige ændringer i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil have en negativ påvirkning af eventuelle bilag IV-arter, fredede arter eller arter på Den danske Rødliste samt deres levesteder. Husdyrproduktionen kan drives på

stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering af husdyrgødning. Mange forhold kan påvirke lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til og fra fortank sker løbende og efter behov. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*, se skema 242528, ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission 8. års drift		Lugtemission Nudrift		Lugtemission Ansøgt drift	
		LE/s	OUE/s	LE/s	OUE/s	LE/s	OUE/s
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv	4961,9	5971,1	4961,9	5971,1	4961,9	5971,1
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige, Løsgående, delvis spaltegulv	7080,0	8520,0	7080,0	8520,0	7687,7	9251,3
	Søer, golde og drægtige, Løsgående, dybstrøelse	637,2	766,8	637,2	766,8	-	-
Farestald 1	Søer, diegivende Løsgående, delvis spaltegulv	1305,0	7200,0	1305,0	7200,0	1305,0	7200,0
Farestald 2	Søer, diegivende Løsgående, delvis spaltegulv	893,2	4928,0	893,2	4928,0	893,2	4928,0
Farestald 3	Søer, diegivende	-	-	-	-	182,7	1386,0

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission		Lugtemission		Lugtemission Ansøgt	
		8. års drift		Nudrift		drift	
	Løsgående, fuldspaltegulv						
Poltestald 1	Flex; søer og slagtegrise Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	3066,0	9417,0	3066,0	9417,0	3066,0	9417,0
Poltestald 2	Flex; søer og slagtegrise Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	1946,0	5977,0	1946,0	5977,0	1946,0	5977,0
SUM		19889,3	42779,9	19889,3	42779,9	20042,5	44130,4

Tabel 10 Lugtemission.

Som det fremgår af beregningerne, stiger lugtudledningen fra 42779,9 OUE/s til 44130,4 OUE/s – svarende til ca. + 3 % af ansøgt drift. Forskellen afledt af de 63 m² produktionsarealer i den lille farestald, der søges lovliggjort og ændringen fra dybstrøelse til delvis spaltegulv i drægtighedsstalden (byg. 4).

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Lerpøtvej 100	0	FMK	141,6	141,6	246,4	Ja
Lerpøtvej 102	0	FMK	141,6	141,6	142,1	Ja
Tinghøj	0	NY	287,6	287,6	301,1	Ja
Tinghøj- 2	0	FMK	447,7	447,7	552,1	Ja
Tinghøj-1	0	FMK	447,7	447,7	540,2	Ja

Tabel 11. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre områdetyper er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg og fra blanding/levering af foder. I alle stalde, er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Foderet bliver løbende leveret til ejendommen, hvorfra det transporteres til opbevaring i indendørs lukkede siloer. Trans-

port af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

I forbindelse med levering af foder kan der forekomme støvudvikling, dette vil dog være koncentreret omkring foderladen og lastbilen. Da fodersiloerne er placeret indendørs, vil påvirkning i området omkring ejendommen være begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til søer, polte og gylte.

I forbindelse med at der strøs med halm eller andet rodemateriale, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil normalt kun kunne bemærkes inde i bygningerne.

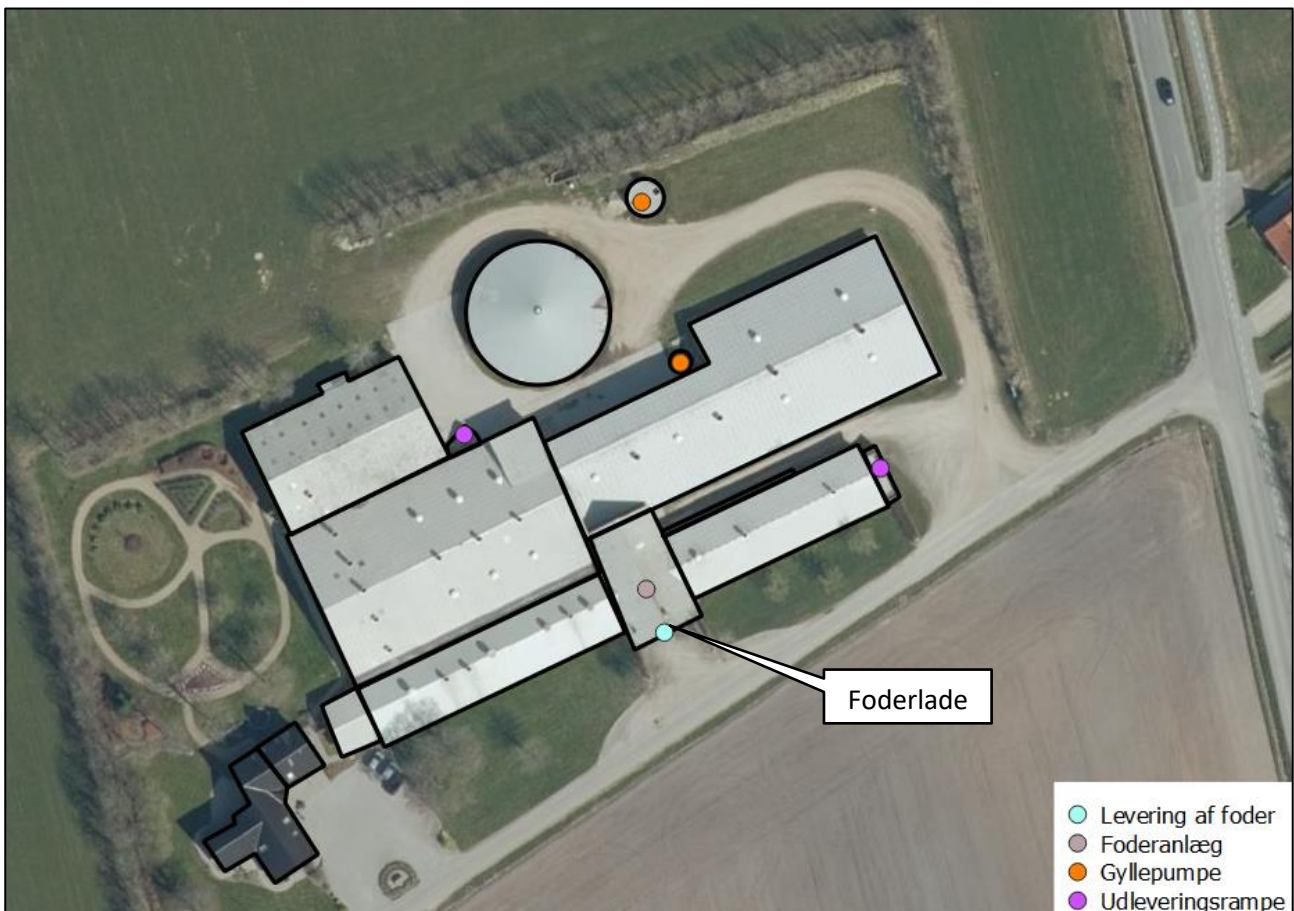
I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej. Der er ingen nabobeboelse langs ejendommens indkørsel.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

På det nedenstående kort, fig. 7, fremgår placeringerne af de forskellige støjkilder.

Figur 7. Placeringen af støjkilder

De væsentligste støjkilder på et grisebrug er staldventilation, gyllepumper, forarbejdning og transport af foder, kompressor, mølleri og støj fra transporter, m.v.

Alle stalde har mekanisk ventilation, der kører året rundt. Eventuel støj fra ventilationen må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere uden-dørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i grisebesætninger, vurderes støjniveauet i stalden at være meget lav.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel.

Transporter med foder og andre forbrugsmaterialer til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Gylle afhentes af biogasselskab ugentligt i dagtimerne. Afhentningen sker med lastbil.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, levering af andre forbrugsstoffer og afhentning af levende og døde dyr, samt interne transport på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med afhentning af gylle til biogas og udbringning af husdyrgødning. Belastningen af antallet af transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning sker i en afgrænset periode, i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende og døde dyr, kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets, DAKA eller vognmandens køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder, flytning af grise og afhentning af gylle og vil ikke give gener.

Det vurderes, at husdyrbruget på Mejlsigvej 35 har fokus på at minimere støj og gener i omgivelserne ved de arbejdsfunktioner der er erhvervsmæssigt nødvendige for driften.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende langs indkørslen. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes, samt i det omfang der er krav til belysning jf. de dyrevel-

færdsræssige krav. I forbindelse med levering og afhentning af grise, kan der også forekomme lys i stalde, udenfor normal arbejdstid. Produktionen foregår i lukkede stalde, dog vil lyset i staldene være synligt fra vinduerne i siden af bygningerne.

Udendørsbelysning anvendes i forbindelse med levering og håndtering af foder, samt ved levering og afhentning af grise og efter behov. Udendørsbelysning kan forekomme udenfor normal arbejdstid.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen. Ejendommens byggefelt er afskærmet af beplantning men kun delvist mod Mejlsigvej, da beplantningen her, består af enkelt stående træer. Der er dog ikke nogen nabobeboelser, direkte syd for ejendommen.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne eller trafik.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelse.

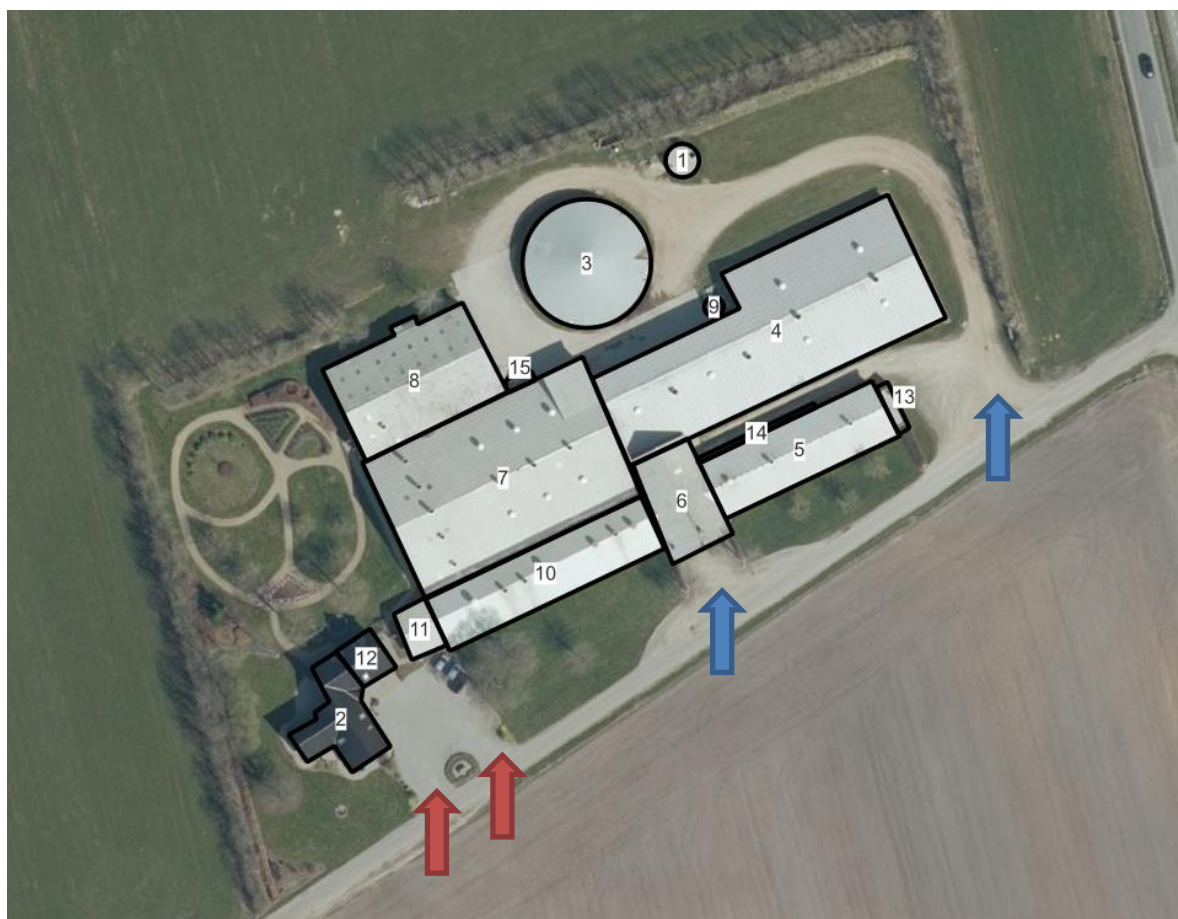
Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der fire indkørsler. Det er primært de to østligste der anvendes i forbindelse med tunge transportere til og fra bedriften. De to vestligste indkørsler er primært til stuehuset og til ansatte, da forrum og medarbejderfaciliteter er placeret i bygning 11. Den midterste indkørsel, går ind til bygning 6, som er foderladen, her vil fodertransporterne foregå. Den vestligste indkørsel, vil primært anvendes til øvrig tung transport, såsom flytning af grise og gyllekørsel, samt i forbindelse med markarbejdet.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og fremtidige indkørsler.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med afhentning af og levering af dyr, afhentning af gylle til biogas, udbringning af husdyrgødning, levering af foder m.m. Omkring forårsarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af levende og døde dyr kan forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Udover de nedenstående transporter, vil der også forekomme transporter med personbiler, som ikke fremgår af nedenstående tabel.

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Afhentning af smågrise	Lastbil	Transporterne med smågrise sker med lastbil og der hentes grise ugentligt.
Levering af polte	Lastbil	Der kommer polte/gylte 6-8 gange pr. år
Levering af søer/slagtedy	Lastbil	Der leveres søer/slagtedy fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt. Dyrene afhentes af slagteriet, og ejer har ingen indflydelse for afhentning af slagtedyrene.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 1 gang pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Levering af foder	Lastbil/traktor	Alt foder laves på ansøgers foderfabrik og leveres efter behov, 3-4 transporter pr. uge året rundt.

Gylle	Traktor og lastbil	Al gylle fra husdyrbruget leveres til biogasanlæg, hvorfra der kommer afgasset gylle retur. Ejer har ingen indflydelse på tidspunkt for afhentning af gylle. Afgasset gylle udbringes forår og efterår, på de omkringliggende marker og udsprede efter afgrødernes behov.
Affald	Lastbil- ukendt interval	Afhentningsaftale med godkendt renovatør. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 7.00-17.00, der afhentes efter behov ca. 12-16 transporter pr. år.
Øvrige transporter	Lastbil og firmabiler	I forbindelse med levering af diverse sækkevarer og øvrigt materiel til husdyrbruget, vil der forekomme transporter med disse. Leveringerne og mængderne varierer.

Tabel 12. Transporter til og fra ejendommen.

Afhentning/levering af husdyrgødning til biogas sker hele året rundt. De øvrige transporter med udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt.

Som noget særligt for denne produktion udføres hovedparten af transporter af ansøgers EGNE chauffører! Det betyder at ejer fastlægger til- og frakørselsruten til ejendommen, ejer bestemmer tidspunkterne for kørslerne og alle chauffører er instrueret i hensynsfuld kørsel.

Fælles for alle bedriftens egne transporter er, at der køres med 4 akslede vogne -hvilket betyder maksimal vægt/mængde/antal dyr på alle transporter og dermed også færre transporter samlet set. Der transporteres eksempelvis grise på biler med 3 dæk – således også væsentlig flere grise pr. transport.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Ansøger henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor autoriseret firma kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod vest/nordvest for ejendommen. Her vil det samle sig på marken eller skoven mod vest, da terrænet igen stiger mod nord, vest og syd.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. Sektionering af staldene kan reducere omfanget af skader ved brand. Ud-/indlevering af dyr i hver sektion giver øgede antal flugtveje for dyr og mennesker. Der er brandhæmmende vægge/døre i bygningerne.

I tilfælde af strømsvigt forefindes nødopluk på ventilationen.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, se bilag.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Der er etableret teltdug på gyllebeholderen.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.

- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der laves E-kontrol.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal).
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.
- Dyr registreres i CHR-registret.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Jordforurening

Der er ikke kortlagt jordforurening på ejendommen, hverken på vidensniveau V1 eller V2.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares på betonplads nord for maskinhuset, i en overjordisk tank på 2.250 liter fra 2022 (fabrikations år). Tanken er en ståltank, med en sløjfningsfrist 31-12-2062. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner. Spild- og smøreolie opbevares i tromler eller dunke i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler. Rengørings- og desinfektionsmidler opbevares efter leverandørens forskrifter i stalden og foderladen.

Artikel 3 stoffer

Udover fyringsolie, rengørings- og desinfektionsmidler benyttes der også spraydåser og andre gasser under tryk på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter, emballage og eventuelle rester bortskaffes igennem leverandøren eller en godkendt modtager.

Medicin

Medicin opbevares i staldområdet eller efter producentens forskrifter jf. figur 9.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Syge dyr behandles efter gældende veterinære regler og medicinen opbevares efter producentens forskrifter. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge, apotek eller afhentes af godkendt modtager, som må modtage klinisk risikoaffald.

Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, der tilmeldes afhentning af godkendt modtager af klinisk risikoaffald.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Erhvervsaffald opbevares i affaldscontainer og afleveres på den kommunale modtagestation løbende eller afhentes igennem aftale med renovatør.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til AFLD i Tarm eller kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrot-handler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service- rum/værksted. Brugte batterier fra mskiner tages ofte med retur af leverandør. Andet af godkendt modtager eller for det affald, det er muligt, kan dette også blive leveret til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i stalden. Der findes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til kommunal modtagestation eller afhentes af godkendt modtager.

Generelt arbejdes der for at affaldet sorteres i de korrekte fraktioner, således det kan genanvendes. Der er lavet aftaler med godkendte renovatører. Samt at der til stadighed forsøges at begrænse affaldsproduktionen på ejendommen.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket og i kølecontainer indtil afhentning.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Dog er der andre regler ved opbevaring af døde dyr i lukket containere, i køle- eller fryseanlæg, jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område med særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en markvandsboring på husdyrbruget, DGU nr. 121.1406.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af

grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der 8 m eller længere, og er dermed kortere end afstandskravet på 25 m til vandboring. Der er taget de nødvendige forbehold, for at minimere risikoen for at der skulle ske en nedsivning/tilløb til boringen. Stalden er indrettet som lukkede stalde, med afløb til gyllesystemer.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og -installationer

Vand anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der anvendes vand fra almen vandforsyning. Der er tale om en eksisterende og stort set uændret produktion (mindre udvidelse af produktionsarealet på 63 m²). Omlægningen af den tidligere produktionsgodkendelse til stipladsmodellen, forventes ikke at påvirke ejendommens vandforbrug væsentligt. Vandforbruget vil dog variere hen over året, i forhold til besætningsstørrelse, vægt på grise og sæson.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrenser.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved løbende udskiftning af teknik, der forbruger vand. Ansøger vurderer, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde og med fokus på at spare på ressourcerne.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og gas.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderblanding og udfodring.

Der er tale om en eksisterende og stort set uændret produktion (mindre udvidelse af produktionsarealet på 63 m²). Omlægningen af den tidligere produktionsgodkendelse til stipladsmodellen, forventes ikke at påvirke ejendommens energiforbrug væsentligt. Energiforbruget vil i alle bedrifter variere over året, i forhold til besætningsstørrelse, vægt på grise og sæson.

Af energibesparende tiltag kan nævnes lavenergipærer/LED pærer og frekvensstyrede motorer hvor det er muligt.

Udendørs belysning er dagslysstyret, har bevægelsescensor eller tændes manuelt ved behov. Indendørs belysning styres ved timer/ styringsprogram og er tændt i forbindelse med arbejde og jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

Staldene er isoleret og derved mindskes varmetabet fra staldene.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på bespa-

relse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer ammoniak og metanudledning.
- Husdyrgødning afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgang af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasyggle har en lavere lattergasemission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i tanke der ligger nær de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Dette bidrager til et lavere forbrug af brændstof. Desuden er CO₂-udledningen lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.
- Bekæmpelse af rotter og mus varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed.

Figur 9. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for et fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er ikke overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3900	108	4008
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3978	108	4087
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-79
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel. 13 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som hhv. eksisterende og ny på sektionsniveau. Der er anvendt fast overdækning som miljøteknologi i den tidligere miljøgodkendelse fra 2006, og som sidenhen er blevet revurderet i 2014 og 2021.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Drægtighedsstald 1 (byg. 7)	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Drægtighedsstald 2 (byg. 4)	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Drægtighedsstald 2 (byg. 4)	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Farestald 1 (byg. 10)	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Farestald 2 (byg. 7)	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
Poltestald 1 (byg. 5)	Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit
Poltestald 2 (byg. 5)	Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit
Farestald 3 (byg. 8)	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 14. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT (IE-brug)

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er delvist opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde.
- Fast overdækning af GB1.

Den manglende opfyldelse af BAT kan henføres til de to staldafsnit som lovliggøres i forbindelse med denne godkendelse. Et mindre afsnit af løbe-drægtighedsstalden er ændret fra dybstrøelse til delvis fast bund og tidligere ejer har indrettet en lille sektion med farestier i det hidtidige maskinhus.

Det samlede beregnede BAT-krav til de to staldafsnit er 127 kg NH₃-N/år ;

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? i				
Produktion	BAT krav Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)
Rediger (#663145) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	841	1,20	1	1009
Rediger (#663148) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1200	1,20	1	1440
Rediger (#667824) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	103	0,87	1	90
Rediger (#663151) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	450	0,66	1	297
Rediger (#663154) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	308	0,66	1	203
Rediger (#663157) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	219	2,30	1	504
Rediger (#663160) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	139	2,30	1	320
Rediger (#663163) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	63	0,59	1	37

Den samlede beregnede udledning fra de to staldafsnit er 205,5 kg NH₃-N/år ;

Navn på staldafsnit: <i>Drægtighedsstald 2 (byg. 4)</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#667824) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	103	123,6	0,0	0,0	123,6	
Navn på staldafsnit: <i>Farestald 3 (byg. 8)</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#663163) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	63	81,9	0,0	0,0	81,9	

Forskellen mellem den faktiske udledning og det beregnede BAT-krav udgør således 79 kg NH₃-N/år – svarende til 1,9% af ejendommens samlede udledning.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3900	108	4008
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3978	108	4087
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-79
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Det kan konstateres at det beregnede BAT-krav overskrides med 79 kg NH₃-N /år.

Der er ingen virkemidler eller tiltag koblet til de pågældende to stalde. Det er derfor undersøgt hvorvidt BAT-kravet med ejendommens nuværende teknologier i andre stalde kan imødekomme den ekstra udledning.

Udfordringen er, at selvom staldafsnittene håndteres som 'nye' så er der tale om eksisterende stalde hvor der ingen bygningsmæssige ændringer sker. Derfor er der også kun begrænsede muligheder for at implementere tekniske virkemidler til ammoniakreduktion uden at overskride Miljøstyrelsens princip om at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger der overstiger 100 kr pr. kg reduceret N ikke bør indgå i vurderingen.

Derfor er der redegjort for fravalg af teknologier til overholdelse af BAT i den/de eksisterende stalde.

Fravalg af teknologier

Delvis fast gulv

Den primære andel af ejendommens stalde er indrettet med delvis fast bund mens ejendommens stalde til polte er indrettet med fulddrænet gulv. En ombygning af disse stalde vil kunne reducere udledningen og bidrage til opfyldelse af BAT.

Omkostningen til etablering af NYE stier med delvis fast bund udgør i hht. AU 5.223-6.585 kr pr. kvm. [https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/292707710/Slagtegrise Stier med 25 49 fast gulv 22112022.pdf](https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/292707710/Slagtegrise_Stier_med_25_49_fast_gulv_22112022.pdf) Det antages at der med de nuværende priser på byggematerialer vil være retvisende at anvende 6.585 kr/kvm – renovering i eksisterende byggerier udgør som min 40% af prisen for nyetablering hvorfor der regnes videre med 2.634 kr/kvm.

Omkostninger alene til ændring af 358 kvm bund i bygning 5 udgør anslået 942.972 kr, med en renteomkostning på 5% og en levetid på 15 år vil den årlige omkostning af investeringen udgøre 89.484 kr.

Ændringen reducerer udledningen med 143 kg N hvilket omregnes til 626 kr pr. kg reduceret N - **før** vi indregner omkostninger til produktionsstop, afmontering af inventar og teknik. Omkostningsniveauet for at ændre bunden i eksisterende stalde vil således langt overskride de 100 kr pr.kg reduceret N.

Havde tidligere ejer etableret den lille farestald med delvis fast bund ville BAT-kravet stadig ikke være opfyldt. Ombygning af de 63 kvm produktionsareal til delvis fast bund reducerer udledningen med 41 kg NH₃-N og kan således ikke bringe beregningen i balance uden kombination med andre teknologier. Ansøger har således konkluderet som vist ovenfor at en ombygning af et allerede etableret gulv omkostningsmæssigt ikke vil kunne udføres indenfor Miljøstyrelsens afskæringskriterie på 100 kr/kg N reduceret.

Gyllekøling.

Etablering af gyllekøling i eksisterende stalde er omfattende, da gyllekølingslanger skal nedstøbes i de eksisterende gyllekummer. Ændringen vil omfatte: nedtagning af inventar, fjerne spalter, rengøre gyllekummer, fastgøre køleslanger, støbe ny bund og montere inventar og teknik igen. Dertil lægges produktionsstab imens etableringen foregår.

Derved vurderes det, at etablering af gyllekøling, ikke er proportionale med miljøeffekten, jf. til teknologi-bladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gylleforsuring

Det er vanskeligt at etablere forsuring på eksisterende stalde, da det kræver væsentlig ombygning af gyllekanaler og afløbssystemer. Ældre rørsystemer i bygningsanlægget vil angiveligt ikke kunne bære tryk test der skal sikre at man under tryk pumper gylle retur i kanalerne. Etablering kan således omfatte udskiftning af eksisterende rørsystemer til nye og trykprøvede rør – en omfattende og omkostningstung løsning der også på sigt vil udelukke ejendommen fra at levere husdyrgødning til biogas.

Gylleforsuring er således fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved mindre udvidelser/ændringer på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet teknologien ikke er godkendt til ammoniakreduktion.

Punktudsugning

Det er vanskeligt at etablere punktudsugning på eksisterende stalde uden markante ombygninger af staldenes ventilationssystem. Punktudsugning er desuden kun godkendt til brug i slagtegrisestaldene og kun i samspil med luftrensere. Se beskrivelser af luftrensning herunder.

Kemisk og biologisk luftrensning

Det er vanskeligt at etablere luftrensning på eksisterende stalde, da det kræver væsentlige ombygninger på ventilationssystemer og -styring af samme. Særligt produktionsanlæg med mange mindre staldsektioner er vanskelige at håndtere som eftermontage. Det er således ansøgers vurdering at alene ejendommens drægtighedsstald 1 og 2 egner sig til montering af luftrensere – idet man her har mulighed for at hente luften i et stort staldrum.

Løsningen kræver dog brandtekniske tilpasninger på bygningen samt styringsændringer på ventilationen ud over etableringsomkostninger til luftrensere, luftkanal og afløbssystem for vand. Ansøger anslår således at de samlede omkostninger til etablering andrager 950.000-1,1 mio kr.

Med en renteomkostning på 5% og en levetid på 10 år vil den årlige omkostning af investeringen udgøre 140.038 kr. Ændringen reducerer udledningen med ca. 770 kg N hvilket omregnes til 130 kr pr. kg reduceret N - **før** vi indregner omkostninger til produktionsstop, og udbedringer på tagflade efter fjernelse af ventilatorer, gennemføring af luftkanal etc.

Luftmodstanden gennem filteret og driften af vandpumper mv. medfører et øget energiforbrug afhængigt af luftrensere og mængden af luftrensning. Der er ikke foretaget afprøvninger af kemisk luftrensning med syre i forbindelse med sostalde i Danmark, hvorfor der ikke foreligger oplysninger om forbruget af energi eller vand til luftrensning ved denne staldtype.

Kemisk og biologisk luftrensning er således fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning forventes at overstige 100 kr. pr. kg reduceret N, jf. Teknologibladerne ”Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning”.

Fast overdækning

Der er fast overdækning på gyllebeholderen.

Vurdering

Fravalget af BAT-teknologier er begrundet i, at det økonomisk langt overstiger 100 kr. pr kg reduceret N. Der er blandt andet lavet en beregning, der viser at det ikke er proportionalt at ændre et staldafsnit til delvis fast gulv.

De lovliggørende tiltag i fare- og drægtighedsstald kan med baggrund i ovenstående proportionalitetsberegning således ikke gennemføres uden en mindre afvigelse på ejendommens BAT-niveau svarende til 79 kg NH₃-N pr. år, omregnet til 2,4% af ejendommens samlede udledning.

Ansøger anmoder således om at godkendelse af den beregnede overskridelse på 79 kg NH₃-N pr. år.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstoffnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres kontinuert, så udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- I forbindelse med den daglige drift, tjekkes vandforsyningen i alle staldafsnit.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekoppper udskiftes.

- Der er drikkeopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Ved vask af stalde anvendes højtryksrensere.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Gylletanken er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.
- Der leveres færdigfoder til ejendommen. Foderet laves på en foderfabrik, derved skal der kun bruges energi til udfodring og ikke til blanding af foder, på denne ejendom.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at iblødsætte og anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte udleveringsrampen og den udvendige drivgang.

- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvge-
- ner.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af gyllebeholderen.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Opstår situationer hvor der skal bortskaffes strøelse i en mængde der ikke kan håndteres af vacuumudmugningen vil strøelsen blive lagt i gyllebeholderen som flydelag.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletanken. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle i biogasanlæg

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (f.eks. forsuring).
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser.
Da der ikke sker nogle udvendige bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder udenfor husdyrbrugets nuværende bygninger, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.
- Staldsystemerne i de eksisterende stalde er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Dog er poltestaldene og det nye farestaldafsnit med fuldspaltegulv.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er fast overdækning på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Mejlsigvej 35 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Mejlsigvej 35, som betyder, at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner og lignende.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For grisebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Mejlsigvej 35 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Nuværende ejer har ingen viden om hvorledes de staldanlæg der nu lovliggøres er blevet etableret. Ligeledes har nuværende ejer heller ingen viden om de alternativer man på daværende tidspunkt måtte have overvejet. Det kan konstateres at de udførte tilpasninger opfylder lovens krav til lugt, deposition til naturområder og afstandskrav. Kun BAT-kravet kan ikke opfyldes hvorfor der i forbindelse med lovliggørelsen er lavet proportionalitetsberegninger og dokumenteret fravalg af tekniske tiltag.

O-løsningen, vil være at ansøger ikke får lovliggjort det nye farestaldsafsnit, skiftet fra dybstrøelse til delvis spaltegulv i byg. 4 og heller ikke får flexgruppe i slagtegrisestaldene. Samt at ansøgeren ikke kommer over på stipladsmodellen, hvor det kun er de fysiske ramme og de dyrevelfærdsmæssige krav, der sætter en begrænsning. Derved vil ansøger være begrænset til den nuværende godkendelse.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det ansøgte at være udført under hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.